

2026

#1

Nyhetsbrev mars

Frivilliga Automobilkåren.
Sedan 1914.

FAK.SE FRIVILLIGA AUTOMOBILKÅREN NYHETSREVY

- 03 Kårchefsråd 2026
- 04 Arne renoverar gamla bandvagnar
- 05-06 Folk och Försvar
- 07 Ny avsiktsförklaring med Jämtland
- 08 Över 3000 hjälpmedel till Ukraina
- 09 Vendela vill underlätta kårernas arbete
- 10 FAK-podden

Bästa FAK:are

Curt-Ove Jakobsson,
Rikskårchef

2026 har fått en minst sagt händelserik början och utmaningarna blir fler i en mer osäker omvärld. Den nyckfulla presidenten på andra sidan Atlanten vilar inte på hanen och i skrivande stund pågår kriget i Iran, en konflikt som redan har spridit sig i regionen. Samtidigt som han har vädrat tanken på att inta Kuba...

Mellanöstern till trots, Rysslands försök till invasion av Ukraina fortsätter. Somliga säger fullskalig invasion, men det är en felaktig beskrivning. Det har de inte lyckats med, och kommer heller inte att lyckas med.

I spåren av det oroliga läget har Sverige kraftfullt ökat sin budget till både Försvarsmakten och det civila försvaret. Kraven på de olika delarna i det civila försvaret ökar därmed och de Frivilliga Försvarsorganisationerna måste förhålla sig till de förändrade kraven. Rekryteringen av nya medlemmar måste ske med inriktning att de ska skriva avtal med någon av våra avtalspartners och eventuellt krigsplaceras hos dem. Här är ett ökat engagemang från respektive kår är ett absolut måste.

På kårchefsrådet nyligen diskuterades bland annat hur rekryteringen ska bli mer intensiv och effektiv och hur vi ska möta kravet från våra avtalspartners att krigsplacera våra medlemmar i deras organisation. Mer om kårchefsrådet på sidan 3.

Något som också påverkar oss är den nya inriktningen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som nu heter Myndigheten för civilt försvar (MCF). Lyssna gärna på FAK-poddens avsnitt där generaldirektören för MCF, Mikael Frisell, är gäst.

Sedan har vi uppdelningen mellan försvarsministern och ministern för civilt försvar. Den uppdelningen har vi inte haft sedan Tage Erlanders tid på 1960-talet. Det har visat sig helt "outstanding" för oss inom civilförsvaret att ha en direktkanal för våra frågor.

I januari var det dags för Rikskonferensen Folk och Försvar under temat "handlingskraft och leverans".

Många talare tog sin utgångspunkt i det oroliga omvärldsläget och vad det betyder för Sverige. Försvarsminister Pål Jonson lyfte särskilt fram de frivilliga försvarsorganisationerna i sitt anförande och sa bland annat att han förväntade sig att Försvarsmakten skulle nyttja oss mer.

På avtalssidan händer det saker. FAK och Bilkåren har tecknat en ny avsiktsförklaring med Länsstyrelsen Kronoberg. Den omfattar cirka 30 fordonsförare och elverksoperatörer som efter utbildning och avtalsskrivning ska kunna krigsplaceras av Länsstyrelsen. Om detta låter intressant för dig som medlem och under 63 år, så hör av dig till Kristian eller Vendela på kansliet. På så sätt stärker vi Totalförsvaret och den civila kapaciteten i Kronoberg!

Jag vill också flagga för nya möjligheter i Jämtland och Östersund. Nyligen skrev vi nämligen på en avsiktsförklaring med Länsstyrelsen i Jämtland. Avsiktsförklaringen börjar gälla den 1 april 2026 och omfattar ett stöd med förstärkningsresurser inom ramen för MTE-konceptet (Motor- och Transportenhet). Nu får våra medlemmar i Jämtland en verklig möjlighet att bidra och öka sitt engagemang i regionen.

Dock ser vi en oroande utveckling när det gäller avtalsförare inom Svenska kraftnät och MTE. Här måste vi skärpa oss. Det handlar både om att värva nya medlemmar och att hitta befintliga medlemmar som skulle kunna vara intresserade och bli kvalificerade.

Till sist vill jag passa på att välkomna två nya kårchefer: **Peter Malmgren** (t.f.) i Umeå, och **Håkan Persson** i Jämtland.

All lycka till er båda!

Kårchefsråd 2026 genomfört i Höllviken

Under helgen den 20 till den 21 februari genomfördes FAK:s kårchefsråd på Försvarsutbildarna Skånes kursgård i Höllviksnäs.

Drygt 50 deltagare tog plats på lördagen i konferenslokalen Näset för att informera och diskutera FAK:s genomförda verksamhet och framför allt hur framtiden ska te sig.

Till hjälp att inspirera kom vår kontaktgeneral i Försvarsmaktens Högkvarter, **Stig-Olof Krohné**, till oss och höll ett fantastiskt berikande anförande om omvärldsläget och behovet av att alla ställer upp i den rådande situationen. Detta gäller självklart alla FFO:er och då framför allt FAK som har en alldeles särskild möjlighet med den materiella förmågan som vi besitter.

Under första dagen genomfördes också en workshop som fokuserade på den inriktning som FAK-Riksstämman beslutade om i september förra året. Där diskuterades bland annat hur rekryteringen ska bli

mer intensiv och effektiv. Och hur vi ska möta kravet från våra avtalspartner att krigsplacera våra medlemmar i deras organisation.

Dessutom var frågan uppe hur vi ska hantera våra fordon och övrig materiel som vi äger. Myndigheten för civilt försvar (MCF) antyder i sina anvisningar att det blir svårt att få kostnadstäckning för den materiel som vi använder i de verksamhetsuppdrag vi får från MCF. I vissa situationer har våra egna medlemmar, förutom att i princip lägga all sin fritid på att underhålla och reparera materielen, också bekostat reservdelar ur egen ficka.

Alla var dock övertygade om att den insats vi ställer upp med i det civila försvaret gör stor skillnad!

Text: Curt-Ove Jakobsson

Stig-Olof Krohné blev förärad FAK:s Förtjänsttecken i silver för sina insatser vilket uppskattades både av honom och av de församlade.

Läs mer

På fak.se under "Dokument/Kårchefsråd" finns bildspel och andra dokument samlade.

Där kommer även resultatet från workshoppen att samlas så fort de kommer in från de utsedda sekreterarna.

Arne i Söderhamn renoverar gamla bandvagnar

*Kristian och jag besökte sent i december företagaren **Arne Linding** och hans företag i Söderhamn. Arne har fått uppdraget av Försvarmakten och FMV att renovera gamla Bandvagn 206 med varianter.*

Renoveringen består bland annat av att byta motor och växellåda samt vissa andra detaljer på bandvagnarna. FAK, som har ett ganska stort antal Bv 206, är intresserade av att få till sig ett antal av de bortplockade motor- och växellådepaket. Många bandvagnar har endast gått ett 10-tal mil och motorpaketet är i princip som nytt.

Arméstaben har fått en begäran från FAK att bli tilldelad ett 30-tal aggregat och vi väntar på deras beslut. Skulle vi få dessa aggregat så har vi visserligen ett stort jobb framför oss men också bandvagnar av en helt annan kvalitet.

Text: Curt-Ove Jacobsson

En Bandvagn 206 som väntar på en "make over".

Arne Linding började med att bygga en bandvagn av skrot. Många år och uppfinningar senare är han en lokal innovatör som nu har uppdraget av Försvarmakten att renovera hundratals bandvagnar.

Frivilligorganisationerna rosades på Folk och Försvar

Efter 37 mil i strålande solsken anlände jag till ett 22 grader kallt Sälen. Granen stod som vanligt upptänd och välkomnade deltagarna till årets Rikskonferens med temat "handlingskraft och leverans".

Mot bakgrund av dagens omvärldsläge där USA med sitt agerande riskerar ge övriga stormakter som Ryssland och Kina fritt spelrum att ignorera folkrätten och krigets lagar, så var konferensen mycket intressant.

För första gången som jag deltagit på konferensen så talade **H.M. Konungen**. Han underströk vikten av att värna om folkrätten och slutade med ett citat från Gustav V om att sträva efter rättvisa bland Sveriges befolkning.

Statsministern inledde med att uttrycka risken med att utmana Folkrätten såsom Trump-administrationen gjort i Venezuela. USA borde också tacka Danmark för stödet under hela efterkrigstiden. Han beskrev också problemen inom EU där en del länder står utanför stödet till Ukraina.

Viktoria Asp, senior analytiker vid FHS, redovisade vad Försvarsvilja egentligen är. Enligt hennes forskning bryr sig egentligen inte svenskarna om eller blir påverkade av försvarsvilja. Men drygt 90 % vill hjälpa andra när någon hamnar i problem. Detta ska utnyttjas när försvarsviljan behövs.

Dag två började med säkerhet och samarbete. Utrikesminister **Maria**

Malmer Stenergard talade om nordiskt ledarskap för samarbete i oroliga tider.

– Pressen på Ryssland måste öka. Sätt stopp för all import av rysk olja, gödsel och för rika oligarker att frotera sig i europeiska länder med lyx och flärd, menade hon. Den sista dagen handlade om att bygga säkerhet inifrån. Justitieminister **Gunnar Strömmer** inledde

Sista blocket för dagen var "Rusta för fred" med bland andra ärkebiskop **Martin Modéus** och **Ewa Skoog Haslum**. Ärkebiskopen inledde med att förklara sin syn på försvarsvilja där de demokratiska fri och rättigheterna är grundläggande.

Ahmed Abdirahman, grundaren av Stiftelsen Järvaveckan, förklarade att utlandsfödda medborgare

Ett högtidstal av H.M. Konungen inledde Rikskonferensens 80-års jubileum.

Foto: Ulf Palm

med skjutningarna i Gävle under oktober 2025 som utfördes av en 13-åring. Sådana skjutningar har minskat med 60 %. Däremot har sprängningarna ökat.

har högre försvarsvilja än Sverigefödda. Detta kan upplevas som förvånande eftersom integrationen anses som mindre lyckad.

➔ **Mikael Frisell**, generaldirektören för Myndigheten för civilt försvar, pratade på temat "Vägen mot ett robust civilt försvar". Han inledde med att tacka alla som deltagit i de senaste stormarna och snöovädret och då särskilt medlemmarna i de Frivilliga Försvarsorganisationerna.

Försvarsminister **Pål Jonsson** talade om att skapa ökad militär förmåga. Sverige har blivit en av de starkaste vapensmedjorna i Europa där försvarsindustrin går på max. Han påpekade också att de Frivilliga Försvarsorganisationerna utgör en mycket viktig del i Totalförsvaret och har tillförts 20 % mer i ekonomiskt stöd. Han berättade också att regeringen har beslutat om en drönarsatsning och en kraftfull satsning på rymdvapen.

Carl-Oskar Bohlin, minister för civilt försvar, pratade om "fredens pris" och tesen "det kan bli krig i Sverige". Glädjande nog har förmågorna inom det civila försvaret förstärkts, bland annat inom livsmedel, lagerhållning av mediciner, vattenhantering, kontanthantering och skyddsrum.

Rikskonferensen nådde sitt slut och **Jan-Olof Jacke** tackade alla – särskilt moderatorn **Karin Hübinette** och Generalsekreteraren **Maud Holma von Heijne**. Efter Fältartisternas och Bröderna Rongedals storslagna framträdande så kändes det bra att krypa ner i sängen och invänta morgondagens biltur – i snöstorm.

Text: Curt-Ove Jakobsson

Sveriges utrikesminister Maria Malmer Stenergard, Sveriges överbefälhavare och Sveriges försvarsminister Pål Jonsson talar vid i pausen. I bakgrunden talar Sveriges justitieminister Gunnar Strömmer och Mikael Frisell, generaldirektör vid Myndigheten för civilt försvar.
Foto: Ulf Palm

Ny avsiktsförklaring med Jämtland

Nyligen skrev FAK och Bilkåren under en avsiktsförklaring med Länsstyrelsen i Jämtland. Avsiktsförklaringen börjar gälla den 1 april 2026 och omfattar ett stöd med förstärkningsresurser inom ramen för MTE- konceptet.

Inom FAK och Bilkåren finns kompetenser och resurser som kan användas vid samhällsstörningar. I dialog med företrädare för kommuner och FAK och Bilkåren har Länsstyrelsen Jämtlands län tagit fram en rutin för aktivering av förstärkningsresurser.

Syftet med rutinen är ett fungerande arbetssätt för aktivering av regional motor- och transportresurs (MTE-resurs) från FAK och Bilkåren vid efterfrågan från framför allt Region Jämtland Härjedalen, kommuner och myndigheter vid en samhällsstörning. Vid en störning ska beställaren vända sig till Länsstyrelsens Tjänsteman i beredskap, oavsett händelse eller berörd aktör.

FAK och Bilkåren ska tillhandahålla förstärkningsresurser genom att rekrytera, utbilda och underhålla personal och materiel utifrån Länsstyrelsen Jämtlands läns behov.

Ett stort tack till **Eva Esteby** och **Håkan Persson** som stått för de avgörande kontakterna med länets utvecklare för civil beredskap, **Karl Persson**. Karl är verkligen handlingens man när det gäller att ta hand om de Frivilliga Försvarsorganisationernas resurser och möjligheter.

Text: Curt-Ove Jacobsson

*Länets utvecklare för civil beredskap Karl Persson (till höger) hade dokumentet med Landshövdingen Marita Ljungs underskrift i bagaget så det var bara att sätta sin namnteckning på den redan genomlästa avsiktsförklaringen.
Till vänster: Eva Blomqvist, riksbilkårchef och Curt-Ove Jacobsson, rikskårchef.*

Ukraina

Jonas har skickat över 3000 hjälpmedel till Ukraina

Sommaren 2024 såg **Jonas Bärnheim**, kårchef i Blekinge, en större mängd utrangerade hjälpmedel i skrot-containern hos regionens hjälpmedelscentral. Det här skulle kunna skänkas till Ukraina, tänkte Jonas. Men så enkelt var det inte.

Jonas tog kontakt med hjälpmedelscentralen och hörde sig för om han fick plocka fungerande men utrangerade hjälpmedel för att skicka det till Ukraina.

FAK:s tält är strategiskt placerat.
Foto: Michael Broo

Svaret var nej på grund av EU-lagstiftning och slutanvändaransvar.

– Men jag fick hjälp av en tjänsteperson på hjälpmedelscentralen att lyfta frågan till politiken. Kunde FAK

Blekinge få ta rätt på skrotade hjälpmedel om de går som stöd till Ukraina? I december 2024 fick jag politiskt beslut på att det var ok.

Jonas och FAK Blekinge inledde ett logistiksamarbete om transporter med den ideella organisationen Powerup Ukraine, som regelbundet kör förnödenheter och elverk till Ukraina.

– I mars 2025 lastade vi de två första 20-fotscontainrarna med hjälpmedel. Fram till idag har vi lastat 17 containers med hjälpmedel, berättar Jonas.

Nu är det snart dags för Jonas och gänget att lasta container nummer 18 och 19 med ännu mera hjälpmedel när lastbilen är tillbaka från Ukraina.

– När vi lastar så gör vi med så lite luft som möjligt. Det är ett rejält trixande – och ett bra fyspass med alla lyften.

Grovt överslag så har FAK Blekinge hittills lastat cirka 3000–3500 hjälpmedel av olika slag som gått till Ukraina:

1 200 rollatorer, 500 rullstolar, 260 duschpallar, 250 kryckor, 140 gåbockar, 100 träningsmadrasser, 60 sjukhussängar och mycket, mycket mer.

Vendela vill underlätta kårernas arbete

På Karlavägen 65 lyser flitens lampa. Vendela Eriksson är administratören som ser till att kursadministration, medlemshantering och ekonomi rullar. För att förenkla för henne och FAK har hon några budskap till kårerna.

Vendela har en hel del på sitt bord. Bland annat ska hon sammanställa kurslitteratur, registrera deltagare, fixa reseräkningar, hantera ersättningar, skriva kallelse till kurser, ta emot anmälan. Och allt detta på en deltidstjänst.

Arbetsbördan till trots, stortrivs hon på kansliet. När hon får frågan vad som är roligast med jobbet tvekar hon inte:

– Allt! Jag gillar att ha varierade arbetsuppgifter. Det är en sådan bredd på allt. Man lär sig något nytt hela tiden. Men den stora utmaningen är tiden. Jag vill ha mer kontakt med kårerna för att underlätta deras arbete.

Vendela betonar också det viktiga uppdrag som FAK har. Speciellt i dessa osäkra tider. Att vi behöver fler medlemmar eftersom Sverige behöver rusta om något skulle hända.

– Många kommuner har börjat krigsplacera sin personal.

Vi måste helt enkelt öka takten. Tillsammans med Bilkåren erbjuder vi fler och fler utbildningar, men vi måste ha in fler medlemmar som kan gå kurserna.

Att värva nya medlemmar är förstås viktigt. Men också att få befintliga medlemmar att gå fler kurser.

Vendela menar att kårerna kan göra en hel del här:

– Håll kontakten med era medlemmar, lägg upp en utbildningsplan tillsammans, håll koll på att rätt avtal är registrerat i vårt register så att rätt person kallas till rätt kurs i sin utbildningsstege. Ett tips är att delegera om man inte hinner med.

En annan rak uppmaning riktas till de kårer som har fått i uppdrag att arrangera och planera kurser för 2026.

– Här behöver de läsa igenom instruktionen, följa budget, inkomma med allt underlag inför varje kurs i

Vendela Eriksson uppmanar fler medlemmar att botanisera bland alla kurser som finns.

god tid före kursstart och efter varje kurs. Avvikelser ska stämmas av med kansliet skriftligen och skickas till riks@fak.se.

En lista på vilka deltagare som genomfört kursen ska skickas in senast veckan efter kursens genomförande.

Efter en fullspäckad dag på jobbet vänder hon hem till Sundbyberg. Livet är förstås inte bara arbete.

– Nu längtar jag till våren och att åka till landstället i Norrtälje. I sommar ser jag fram emot att få gratulera min dotter då hon blir färdigutbildad sjuksköterska.

Text: Johannes Rosenberg

Åsa börjar bli varm i kläderna bakom mikrofonen

Sedan sommaren 2025 har FAK en egen podcast: FAK-podden. Åsa Wackelin Flanking, till vardags kårchef på Gotland, intervjuar både externa gäster och andra FAK:are. Vid det här laget, efter sju avsnitt, börjar Åsa bli en van poddare.

Hur började det?

– Jag fick frågan av Curt-Ove och sa ja. Jag gillar utmaningar och lära mig nya saker. Tänkte att det ska jag väl lösa. Tycker att det är jättekul. Gästerna vill ju gärna prata om sitt ämne.

Vilken har varit den största utmaningen?

– Tekniken! skrattar hon. Jag och gästen sitter på olika ställen och har olika förutsättningar. Vi ser varandra på datorn, men ibland kan gästens ljud vara lite si och så, något som kan störa lite. Men det brukar ordna sig i redigeringen. Nu känner jag mig varm i kläderna.

Vilka reaktioner har du fått?

– Positiva, lite kul att det kommer något nytt om det vi håller på med. Folk kommer fram och säger: jag hörde ditt avsnitt om det eller det. Ibland föreslår de en person som jag kan intervjua.

Vad finns på din önskelista?

– Vill gärna ha mer input för lyssnarna. Vilka gäster vill ni höra? Vilka ämnen ska vi ta upp? Det är ju faktiskt inte min podd utan FAKs. Jag är bara ett verktyg.

Kommande ämnen?

– Var på utbildning i helgen och insåg att kunskapen är låg kring frågan om gröna och civila avtal. Det är ju jättestor skillnad, med det har många inte klart för sig. Kanske ett ämne för ett avsnitt?

Har du någon drömgäst?

– Den personen kommer att delta framöver, men jag håller på den, säger Åsa hemlighetsfullt.

Så hittar du podden

FAK-podden hittar du via **fak.se** eller genom att söka in din vanliga podd-app. Har du förslag på ämnen eller gäster, **kontakta Åsa på gotland@fak.se**